

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO CANADA M6P 3K1

no. 7-8., Vol. 19., 1. srpna-August 1st, 1985.

Ealing

London Borough

Mayor Vladimír Kopecký

Our congratulations and greetings to His Worship, Vladimír Kopecký, Mayor of London Borough of Ealing! He is the son of independent Czechoslovak journalist in exile, Rudolf Kopecký, who passed away in London, England, on November 25th, 1981.

Blahopřejeme a zdravíme p. starostu Londýnského městyse Ealing, Vladimíra Kopeckého, syna známého nezávislého čs. žurnalisty v exilu. /Redaktor Rudolf Kopecký zemřel v Anglii 25. listopadu 1981./ Fotografii nám obstaral nezávislý čs. novinář v exilu a spolupracovník našeho listu, redaktor Josef Josten.

Z čs. diplomata americký asylant

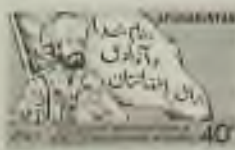
Čs. diplomat Milan Švec, až do letošního 12. května po velvyslanci Stanislavu Sujovi číslo dvě a nejvlivnější úředník na čs. velvyslanectví ve Washingtonu, žije nyní ve Spojených státech jako asylant. Švec se rozhodl opustit čs. diplomatickou službu a nevrátit se do Československa. Obrátil se na americké úřady se žádostí, aby jemu a jeho rodině byl poskytnut ve Spojených státech politický asyl. Vyprosil si však, aby se jeho případ zveřejnil, až k tomu dá souhlas. Což se stalo o dva měsíce později, protože 12. července oznámili mluvčí tři amerických úřadů ve Washingtonu, že rozhodnutím vlády byl Švecovi a rodině udělen asyl. Ani jeden mluvčí neuvěděl, jaké důvody přiměly americkou vládu, aby asyl poskytla.

Novináři z dřívějších obdobných případů ovšem vědí, že se cizím diplomatům ze států s komunistickým režimem asyl dává v případech lidí, kteří by byli z náboženských nebo politických důvodů kdyby se vrátili domů, pronásledováni. Novináři chtěli získat informace o Švecově případu na čs. velvyslanectví ve Washingtonu. Druhý tajemník Jaroslav Kubišta jim na dotaz odpověděl, že Milan Švec už na velvyslanectví od 12. května není. Velvyslanec Stanislav Sujka řekl do telefonu: „Nic nevím o tom, že někdo odešel. Nemám k té záležitosti co říci.“ Podle novinářských zpráv - a možná jenom dohadů - Švec trávil dva měsíce na různých amerických úřadech, které od něho žádaly informace.

Před nedávnem se vlastencům v Afganistánu podařilo vyhnat sovětské okupanty z provincie Wardak. Obnovili svou samosprávu a vydali tři série známek, které uznává i poštovní správa sousedního Pákistánu.

sousedního Pákistánu.

Stephen S. Rosenfeld

Undoing Yalta

THE WASHINGTON POST

A piece in this space four weeks ago titled "Undoing Yalta" has brought an uncommon amount of thoughtful criticism. Since it is the Yalta season—the 40th anniversary of this crucial wartime meeting of Roosevelt, Churchill and Stalin has just passed—and since the issue of the conference—the future of Europe—is with us forever, I am going to run the truck over it again.

My first article had picked up on some proposals of former White House adviser Zbigniew Brzezinski for undoing the division of Europe formalized at Yalta. The main thrust of most of the critics is that the division of Europe—specifically, of Germany—was and is a very good thing indeed. It has ensured unprecedented stability in a region notorious for upheaval. Not since Marcus Aurelius, one correspondent wrote—you remember Marcus—has Europe enjoyed a longer period of peace.

He, and others, contested the premise that lies, stated or unstated, behind all recommendations to "undo" Yalta—that many dangers loom in untended aspirations for East European independence and German reunification and in the continuing U.S.-Soviet confrontation in Europe:

"First, as a result of the long period of stability and peace, and continuous interactions at almost non-stop conferences in Vienna, Geneva, Helsinki, Stockholm and elsewhere, explicit and implicit rules of engagement have developed. We can read each other's moves and intentions in Europe much better than elsewhere. The dangerous terrain is outside Europe, where few rules of Soviet-U.S. engagement exist.

Second, in Europe we each have nervous allies who restrain us and confine the scope of our confrontation."

A clutch of correspondents pounced on my formulation of the idea of "a single comprehensive Europe" with a "common culture and history." They offered stern, scholarly reminders of the jagged past of Europe, of its blood feuds, of its religious and cultural divides, of the simple difficulty of locating it on an agreed political map.

There was also a strong tendency to let the sleeping dogs of history lie, especially Russian dogs. "After all, the Soviets paid dearly in World War II, and you cannot expect a willingness to [revise Yalta] unless you were dealing in very, very large-scale disarmament, and even a 'decoupling' of the U.S. from Europe," a professor wrote. "There is no reason to denigrate Churchill and Roosevelt for doing what seemed sensible at the time. We fought a relatively small war in the West and, in the much wider geographic heartland, the Russo-German war was gigantic by comparison, perhaps 4-1. We could not have expected to move farther to the east with our forces, and the end of such a huge war has always had much to do with influence and boundaries many years following."

Wrote a second professor, born in the East: "For years, I was with those who demanded repudiation of Yalta but as I learned more about the period I also learned that it was a logical product of the wartime alliance and that there was nothing FDR could conceivably do to prevent Soviet domination of East Europe. In his 'Iron Curtain' speech in March 1946, Churchill in effect conceded East Europe to the

Soviets, including even Czechoslovakia, long before Stalin had established effective means of controlling it."

Well, these are serious considerations. In such an intricate high-stakes game where a balance has long held (however expensively and nervously), the burden falls on those who seek a change to demonstrate that it would improve on the status quo. The current shape of Europe is no accident. There can be no casual approach to revising it.

Where I am most disappointed by my critics, however, is in their lack of feeling for the Soviet-suppressed peoples of Eastern Europe and in their lack of imagination in considering how East Europeans might someday receive a greater measure of the rewards of freedom that we of the West insist on as a matter of principle, a matter of course, for ourselves.

As for the Germans, one can say simply that they have earned the long-lasting suspicion of their neighbors on all sides, and no one is going to forget the context in which the German problem remains tightly bound.

We are not talking about a run-up to World War III here, or about the abandonment of prudence. We are talking of a situation fully 40 years after the war in which the Soviets cite a version of history and use their imperial power to maintain an occupation that is unjust and cannot be justified even by the tenderest reading of their legitimate security interests. In these circumstances, there need be no apologizing for a little careful impatience for the plight of a region—East Europe—with plenty of historical, cultural and human ties to the West.

Jan Burian / Jiří Dědeček

Kdybych měl velikej hever

Kdybych měl velikej hever a správnou náladu, k jihu bych posunul sever a východ k západu.

Eskymák by se nemusel tak teplo oblékat a bratr z Východu na Západ ulíkat.

Pozved bych prašivý země a srovnal úroveň, všude by bylo stejně a nebo podobně:

nikde by nebujele plevel a neřádila smrt, kdybych měl velikej hever.

Jenomže mám prd. Praha

"Není vůbec pochyb, že osvobození co největší části západního Československa včetně Prahy americkými silami by tam vytvořilo zcela změněnou poválečnou situaci a slábně by ovlivnilo i situaci v sousedních zemích."

WINSTON CHURCHILL
(V dopise Trumanovi 30. dubna 1945)

VANCOUVER
City of the Future

V roce 1986 bude v největším městě Britské Kolumbie EXPO 86, čili Světová výstava. Povedou tam cesty mnohých turistů ze zámorí, včetně našich krajanů. Podle úsudku "domorodců", je to jedno z nejkrásnějších měst na světě. Na shledanou ve Vancouveru!

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Editor of English Section:

Monica Janeček.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na: "KANADSKÉ LISTY", Box 520, Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí se redaktor ztotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 12:00

Zámorí lodí ... \$ 12:00

Zámorí letecky ... \$ 16:00

V exilu zemřel:

Dne 20. července t.r. zemřel v Torontě ve věku téměř 70ti let skromný krajan Miroslav Štika. Náš obrázek ho zachycuje v květnu r. 1983 s jeho manželkou Marií, roz. Gaierovou - tehdy se oba účastnili besedy s Vladimírem Škutinou. Jinak krajan Štika nebyl v krajské veřejnosti příliš znám. A přece jeho život by vystačil na napínavý film. Po okupaci naší vlasti nacisty pokračoval ve studiu medicíny v Praze a znal se s Opletalem, který také studoval medicínu a byl těžce zraněn německou kulkou během studentských demonstrací 28. října 1939. Za několik dní na to zemřel a stal se symbolem odporu proti okupantům. Osudný 17. listopad znamenal pro mnohé čs. vysokoškoláky začátek Kalvárie v nacistických koncentračních táborech. Miroslav Štika /rodák z Kamenného Újezda u Rokycan/ byl jedním ze zatčených studentů. Vrátil se domů až po skončení války a pokračoval ve studiu zubního lékařství. Ale jen do komunistického puče. Jak si trpce stěžoval: "Díky Jiřímu Pelikánovi jsem byl ze studia vyloučen." Žil v Kanadě od r. 1967 a s Marií se oženil v r. 1978. /Marie Gaierová byla shodou okolností jednou z dívek, které Gestapo po atentátu na Heydricha vyšetřovalo v souvislosti s jízdním kolem, které školačka Fafková odstranila z ulice, kde je zanechal Kubiš. / Pro úplnost: Miroslav Štika se narodil 13. prosince 1915. Z koncentračního lágru v Sachsenhausen se vrátil v r. 1945 s podlomeným zdravím. Čest jeho památce!

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Tel.: 364-1787

PAMÁTKA ČERNĚNKA...

Pan Gorbačov se cítí nějak zavázán uctívat památku svého předchůdce Konstantina Černěna. (Snad proto, že dlouho neúřadoval a brzy po nástupu do funkce zemřel?) Ústřední výbor sovětské komunistické strany rozhodl "zvěčnit" památku tohoto "vynikajícího činitele" a přejmenovat město Šarypovo v Krasnojarském kraji na město Černěno a soldánecký okres Moldavské republiky na Černěnovský okres. Ale i jiná "zvěčnění" jen přišli: výroba kombajnů ponese jeho jméno, výroba automatizačních prostředků bude po něm pojmenována, atd. A na hrobu Černěna u Kremelské zdi bude umístěna busta.

LIDÉ MEZI NÁMI

MUDr. Vlastimil NEUMANN je známou osobností v naší krajské kolonii ve Vancouveru, BC. Pracoval v rámci tamní odbočky Čs. sdružení a byl "úředním" lékařem našich dětských táborů. Trpělivě poukazuje na to, že když Kanada vyplácí peníze kan. občanům žijícím v ČSSR, Praha by měla začít vyplácet peníze býv. čs. občanům v Kanadě. Je naděje, že snaha dr. Neumanna se těší větší pozornosti současné konservativní vlády v Ottawě a že dojde k vážným jednáním mezi příslušnými vládami. Odsouzeníhodný je postup čs. komunistické vlády, když nutí všechny čs. občany, kteří emigrují legálně k svým dětem na západě, aby se zřekli čs. důchodu.

JEDNOU VĚTOU

Přátelé JUDr. Josefa Morela nám připomněli, že nedávno zesnulý by se v srpnu t.r. dožil "75". Nedožil se. Pocházel ze Sázavy a žil v Praze. -- Paní Rad. P. nám poslala 2 krásné pohlednice z Floridy. -- Václav Vostřez s chotí Česlavou se ozval ze Soluně v Řecku, kde putovali po stopách sv. Cyrila a Metoděje. / V Soluni se narodil otec moderního Turecka Kemal Atatürk. / -- Z Kalifornie nám poslali pozdrav Anežka a inž. Jan Mráček. Píší, že zajeli do Fallbrook za Pejskarovými a za Sochorovými. -- Dr. Miloš Vítek nám věnoval dvě nedávno vydané pohlednice zachycující býv. koncentrační tábor v Mauthausenu, kde byl za války vězněn a který letos navštívil. -- Zubní lékařka dr. Jarmila Filípková má adresu 17 Bonis Ave., Scarborough a tel. číslo 291-1500. -- Radek Klimeš žije v Calgary. -- M. Toman nám z Victorie poslal kopii pohlednice ze sletu z r. 1912. -- Petr Beňovský žije v Torontě. -- Jozef Skobla a Ant. Kizek se přesunuli z Lethbridge do Mississauga. -- Lesní inž. Jelínek žije ve Viktorii, BC. Se svým bratrem převedl v březnu 48 přes hranice kpt. Houdka, kpt. Hrbka, letce Grudena, Lubora Zinka, J. Joste, na, jakož i ženy a děti. -- L. Myslivec se přestěhoval z Bramalea do Woodbridge, Ont. -- Jeff Rohlíček má hrát příští sezónu za Kelowna Wings. Hraje hokej od dětských let v Chicagu. -- Demonstrace proti sovětské invázi v r. 68 bude 20. 8. v 8 večer před torontskou radnicí. -- Krajan Vizina má úspěchy jako majitel firmy Renaissance, fine custom woodworking. Tel. 459-6803. -- V Lethbridge, Alta. pomáhá našim MUDr. Pomahač. -- Lesní technologii se v Thunder Bay věnuje Emil David, tel. /807/345-2121. -- V Torontě zemřela sympatická paní Kubíková.

Její manžel byl jistý čas manažerem Masarykova domu na Cowan Ave. -- Na Pinedale Farms u Dundas, Ont. byl 6. 7. úspěšný krajan-ský piknik. -- Miroslav Nikl působí ve Fort McMurray, Alta. Líbí se mu tam.

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon, jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

* * *

Veškeré opravy, předělávky, odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto
(vedle MASSEY HALL)

862-0807

zasíláme na dobírku

UPŘÍMNĚ BLAHOPŘÁNÍ

Dne 29. srpna t.r. se v Torontě dožívá 75ti let Jan Kořínek, rodák z Jablonce nad Nisou. Je bezesporu jedním z nejúspěšnějších krajských podnikatelů v Kanadě. Jeho firma Residential Lighting Studio v č. 489 Dupont St. v Torontě, kterou založil v r. 1953,

pouhé 2 roky po příjezdu do Kanady, se stala nejznámější a nejsolidnější kanadskou firmou v oboru osvětlovacích těles, od malých lamp po křišťálové lustry, pro soukromé residence a prestižní hotely, galerie a pod. Jeho syn Bedřich je dnes páteří firmy.

NAŠI V HAMILTONU

Pilnou studentkou kursu EASL /English as a Second Language/ v Hamiltonu je Monika Pišingerová, která se před časem přistěhovala z Řecka. Na obrázku je zleva: Monika, její teta a její strýc.

NAŠI V OTTAWĚ

Krajský pohostinský podnik "Slávia" v Kanadě /předměstí Ottawy/ se stává velmi populárním. Představujeme našim čtenářům majitele: uprostřed Lubor Havel, upravo je jeho paní, Radmila Havlová a vlevo jeho dcera Radka Lalondová, roz. Havlová.

kultura

Srdečné blahopřání

VYNIKAJÍCÍ MONTRÉÁLSKÝ
UMĚLEC ŠEDESÁTNÍKEM.

Pedagog klasické kytary a koncertní mistr Antonín Bartoš se ve zdraví a práci dožívá šedesáti let. Narodil se 7. srpna 1925 v Újezdě pod Kladnem. S bratry Josefem a Otou podědil hudební nadání po otci - houslistovi. Základy kytarové hry získal na pražské konzervatoři u profesora Štěpána Urbana v letech 1946-1951. Po udělení absolutoria začal úspěšnou koncertní dráhu. V roce 1955 se stal laureátem mezinárodní kytarové soutěže ve Varšavě. Do roku 1968 absolvoval na 2.000 veřejných koncertů doma a v zahraničí. Koncertoval též v rozhlase i na televizi a Supraphon přinášel nahrávky jeho umění. Byl hudebním lektorem KLHU /Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění v Praze/ a dva roky před odchodem do Kanady byl jmenován profesorem kytarové hry na instrumentální katedře hudební fakulty Akademie muzických umění v Praze /AMU/. -- V Kanadě učil na francouzské konzervatoři v Hullu a na École normale de musique v Montréálu. Dodnes vyučuje na hudební fakultě montréalské McGill University. Jmenované ústavy akceptovaly a používají Bartošovy programové osnovy a jeho syllabus pro kytarovou hru. -- Bartoš publikoval sbírku českých, moravských a slovenských lidových písní s kytarovými doprovody a jeho Metoda hry na klasickou kytaru, vydaná česky a německy, se dočkala 120.000 výtisků ve 12ti vydáních. V Kanadě připravil k vydání Metodu hry na kytaru pro začátečníky, úpravu Bachových Goldbergových variací pro dvě kytary a úpravu několika Bachových sonát a partit pro kytaru. Také upravil Solerovo Concerto pro dvě cembala pro kytaru s cembalem. Vlastní mimořádnou píli ukazuje studentům, že k úspěchu nestačí pouhé nadání! K rozsáhlé činnosti pedagogické i publikační profesor Bartošovi blahopřejem.

MV

POPS

Vážená redakce: PROČ ANGLICKY? Byl jsem upozorněn, že někteří čtenáři si špatně vysvětlují, proč v "Kanadských Listech" vycházejí anglické příspěvky. Hlásím se k tomu, že jsem o to už dávno usiloval a to s ohledem na dvojjaké poslání čs. svobodného tisku v zahraničí, aspoň tak jak já to chápu. -- 1. Předním úkolem čs. svobodného tisku je informovat čs. větev v zahraničí o událostech doma a připomínat, jaké povinnosti mají zejména ti, kteří odešli, aby bojovali proti Sověty nastolenému režimu, jehož bezpráví a ukrutnosti volají do nebe. O to se už také pokoušel po 17 let jak můj "Čechoslovák v zahraničí" a po více než 30 let anglické zpravodajství FCI /Free Czechoslovak Information/. "Čechoslovák" jsem zastavil, když jsem došel k názoru, že moji hlavní povinnosti, chtěl-li jsem zůstat věrný úkolům, jež jsem si pro svůj exil uložil, zůstává burcování politických a tiskových kruhů, aby bylo odčiněno bezpráví spáchané v oblasti středovýchodní Evropy, hlavně díky konferencím v Teheránu, na Jaltě a v Postupimi. -- 2. Zdá se mi, že tyto akce nebyly neúspěšné, neboť jsem si vysloužil několik pokusů o fyzickou likvidaci, jak o tom svědčí různá svědectví, jak v řadě knih dobře informovaných autorů a referáty pronesené v americkém kongresu a v britském parlamentě. Proto vítám, že v USA vychází "American Bulletin" péčí Čs. národní Rady americké, že Rada svobodného Československa vydává anglické zpravodajství a také chicagský "Hlas národa" má pravidelnou anglicky psanou přílohu. Vyskytl se tedy otázka, který list v Kanadě se může nejlépe ujmout podobného poslání. -- Na

Josef Čapek:

Báseň

z koncentračního tábora

Za těla i duše trápení
jsem skládal tato slova:
to slova nevolníková
ze zajetí jsou, z vězení,
kdy všechno bláhé, drahé
se jeví ztraceným,
kdy i tvůj život vlastní
se nezdá být už tvým,
kdy temno nadě vším se svírá
a proklete se zdá být
všechno bytí --
-- Ne, nikdy ne! i tehdy
na dně srdce svítí
nám stále ještě nepohaslá víra!

Z nových knih v exilu

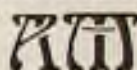
VILEM HEIL-KAREL KAPLAN: ZPRÁVA O ORGANIZOVANÉM NÁSILÍ

Autoři - spisovatel a historik - napsali tuto knihu na základě jak všech dostupných materiálů, porůznu otištěných doma i na Západě, tak pramenů a tajných partajních archivů, které se podařilo vyvézt na Západ, a rovněž s použitím předtím nezveřejněných interview s bývalými politickými vězni komunistického režimu v Československu. Vzniklo tak jedinečné dílo, jež se poprvé zeřubně a systematicky zabývá všemi aspekty "třídní" justice i osobami jejich vykonavatelů, které identifikuje; kniha je zároveň jakýmsi Who's Who v čs. Státní bezpečnosti. Jednotlivé kapitoly pojednávají např. o agentech, konfidentech a denuciantech, o technice provokací a padělků, o metodách vyšetřování, vazbě, o technice komunistických procesů, o vraždách a násilnostech, o technice domovních prohlídek a o postavení soudců a prokurátorů, o vězeňském režimu atd. Kniha jedinečně doplňuje, shrnuje a systematizuje poznatky, jichž čtenář nabyl četbou dříve vydaných děl, např. Kratochvilova *Žalují*, Ulčových *Malých doznání okresního soudce*, memoárových spisů politických vězňů a historických děl o obecných problémech komunismu. Nepostradatelný zdroj poučení pro každého, kdo nemůže nebo nechce zapomenout, neboť zapomenat znamená umožňovat další a další reprízy nejtemnější doby našich moderních dějin, jakou právě prožíváme.

Kniha vyjde v ročníku 1984/85 SIXTY-EIGHT PUBLISHERS, CORP a bude stát \$ 14.00.

JEDNOU VĚTOU

Na svém statku
u Harristonu,

Ont. zemřel 15.6. Arnold Schmo-cker, 71, manžel Anny, roz. Pavlíkové, dlouholeté pokladní MMI. -- Ota Hora napsal pro exilový tisk burcující článek "Sověty zuřivě útočí na budování americké obrany ve vesmíru, samy ji však už po léta budují!" -- Býv. pilot ČSA hledá v Kanadě kontakty ve svém oboru. Zůstal v Montréálu cestou na Kubu se svou paní. Psát lze na adresu t.l. -- K. Hykel z Burnaby, BC napsal znamenitý dopis redakci listu "The Province". Přistěhoval se v dubnu t.r. -- Poslední zpráva od inž. Fráni byla z Halifaxu, kde se sešel se svým přítelem z mládí inž. Fejtkem. -- Operetu "Hrabě z Luxemburka" dávají od 25. do 28.9. v Bluma Appel Theatre na Front St.E. Tel. 366-9694. Jedním z Charter members je arch. V. Kuchař. --

ZAJÍMAVOSTI

O dětech a mládí

První polovinu života nám ničí rodiče, druhou N. N. Chcete-li spolehlivě ohrádit své dítě, dejte mu vypít velkou dávku vlastního štěstí.

MAKARENKO

Mnoho cukru dítěti, zkazí zubu muži.

NĚMECKÉ PRÍSLOVÍ

Dnes už nejsou žádné děti. MOLIÈRE

Daruješ-li člověku rybu, nakrmíš ho na den, naučíš-li ho lovit, dáš mu potravu pro celý život.

ČÍNSKÉ PRÍSLOVÍ

Nejlepší výchovná metoda je, obstarat dítěti dobrou matku

MORGENSTERN

V době, kdy si můžeme dovolit mít děti, ničíme už vnuky.

Bůh - svořil muže a ženu, ale zapomněl si to dát parentovat, protože každý lepší hlupák může dělat torož.

N. N.

MLadí nevědí co chtějí, ale nesou, aby je vybízeli k něčemu jinému.

ROWLANDOVÁ

Všichni rádi stárneme, když je nám osmnáct let.

SENECA

Děti začínají tím, že své rodiče milují, později je soudí, a zřídka pokud vůbec kdy, jim odpouští.

WILDE

Nedůvěřuji dětem, když se smějí mým vtipům.

STEINBECK

Pojištění je věc důvěry

Přes 30 let služby naší veřejnosti s největší kanadskou životní pojišťovnou

SUN LIFE OF CANADA

VLADIMÍR VÁLEK, C.L.U.,
Senior Representative

Tel. 232 1620

56 Aberfoyle Cr., Suite 400
/Proti Islington Subway Station.

Toronto, Ont.
M8X 2W4

JEDEN ZE STATEČNÝCH SDRUŽENÍ PŘÁTEL LETCŮ

Dne 9. září 1940 startuje 310. Sq. tvořící část "Duxfordského Wingu". Krátce po 17.30 hod. jsou nepřátelské letouny v počtu 150-200 strojů spatřeny v prostoru jižně od Londýna. Těsně letící Hurrikány se přeskupují do útočné formace. V zářezu jsou napadeny ME 109, zajišťující výškovou ochranu svým bombardérům. Dochází k srážce dvou stíhaček žluté sekce. Velitel, Fl/Lt. Sinclair, jehož letoun se následkem srážky ocitá ve vývrtce, se rozhoduje zachránit padákem, což se mu po nesmírném úsilí daří. Co mohl a chtěl dělat v té chvíli druhý letec, Fl/O Boulton, se už nikdy nikdo nedozví. Jeho neovladatelný stroj vráží do Do 215 a v plamenech padají k zemi útočník i obránce. Úřední neosobní zpráva oznamuje: Fl/O Boulton zabít, Hurrikán odepsán. -- Na dochovaných fotografiích z nejranějších dob 310. Sq. vidíme podobu tohoto mladého muže, jehož krátký, ale význačný život byl natolik

JEDEN, KTERÝ NEMUSEL ...

Fl/O J.E. Boulton, instruktor létání u 310. čs. stíhací peruti od jejího založení 12. července 1940. Padl v Bitvě o Anglii v září 1940.

svázán s osudy čs. pilotů, že si zaslouží podrobnější zmínky. Dne 12. července 1940 byla ustavena 310. Squadrona v rámci RAF. Veliteli byli určeni S/Ldr. Blackwood a mjr. A. Hess, jako velitelé letek Fl/Lt. Jeffries a Sinclair. Ostatní piloti a většina pozemního personálu byli Češi, dorazivší právě do Anglie. Britské ministerstvo letectví mělo na nich v té době značný zájem a jejich stahování z Francie a sev. Afriky probíhalo hladce. Prvním úkolem bylo přeškolení na anglické letouny a ty žádný z nich před tím nelétal. Přezkoušení, ohodnocení a další přeškolení bylo nad síly stávajícího personálu a proto S/Ldr. Blackwood zažádal o leteckého instruktora. Tak se Fl/O Boulton dostal k české jednotce. Přes svůj mladistvý zjev a věk to byl vynikající letec. Naši chlapci si ho hned oblíbili. Hrstka dodnes žijících původních členů 310. ho pamatuje jako usměvavého chlapce, který se snašel s každým. Největší problém v té době bylo dorozumívání. Hoši se museli naučit technickým výrazům týkajících se letounu, taktiky vzdušného boje a kontroly formací. Z Cambridge dojížděl profesor a vyučoval angličtině. Jeho hodiny byly často přerušovány poplachy. Říkal: Jen co se objevím, všichni zmizí. Jeho vyučování nebylo však oblíbeno; chlapci si brzy našli výhodnější způsob osvojování angličtiny a to s pomocí místních dívek. Hlavně se však létalo. Na letišti stále docházeli noví piloti, kteří se po dobrodružných cestách dostávali do Anglie. Nadšení někdy komplikovalo systém a tak se stalo, že posadili chlapka do dvoumístného letounu, aby ukázal co umí a on vůbec létat neuměl. Jak by také uměl, když to byl palubní střelec. O osobních kvalitách J.E. Boultona mluví to, že se začal učit česky. Výrazy: Nazdar Evžen, Jak se máš a nejčastěji s džbánkem piva Na zdraví, ovládal bezpečně. Ještě důležitější: výrazy k ovládání letadla se také naučil česky a jeho žáčci dostávali pokyny jak v angličtině, tak v češtině, což jim neobyčejně pomáhalo a urychlovalo výcvik. J.E. Boulton snad chtěl, aby jeho svěřenci, kteří se potýkali s tolika novými věcmi, se necítili vůči němu v takové nevýhodě. Během přeškolení se létalo na dvoumístných Avro Tudor a Miles Master a hlavně na Hurrikánech-okruhy, přistání, výškové, orientační a přístrojové lety, střelba, formace atd. K 17. srpnu bylo již dostatek přeškolených pilotů a peruť prohlášena za operační. Další výcvik se v Duxfordu neprováděl. Pro Boultona tím práce skončila. Radoval se z úspěchů svých přátel ve vzdušných bojích. Velmi se ho dotkla ztráta Jardy Štěrbáčka, se kterým se spřátelil. Nebyl z těch, kteří si vyhledají teplé a bezpečné místo. Zažádal si o přeložení k bojové peruti a to ne k jakékoliv, ale k té kterou pomáhal vytvářet. Od 6. září létal on, Angličan, vlastní volbou s čs. jednotkou. Padl v době, kdy vrcholila Bitva o Anglii. Dnes se to období tak nazývá a význam nemůže být nikdy dost oceněn. Ti, kteří se bojů účastnili, neměli čas uvažovat o tom, na jaké význačné události se podílejí. Dlužno připomenout, že čs. stíhači bojovali ve značném počtu a s velkým nadšením a odvedli pořádný kus práce.

Čs. členové 310. Squadrony, kteří zasáhli do bojů v Bitvě o Anglii:

Srpen 1940 - všichni prošli výcvikem na letišti Duxford, podtržení dosud žijí: Bergman, Fechtner, Fürst /později si změnil jméno na Fiřt/, Göth, Hess, Hradil, Hubáček, Janouch, Jiroudek, Kaucký, Komínek, Kopřiva, Koukal, Kredba, Malý Plzák, Prchal, Půda, Ryppl, Řechka, Šeda, Štěrbáček, Vopálecký, Zima a Zimprich.

Září 1940 - přišli z OTU: Fejfar a Zaoral.

Říjen 1940 - přišli z OTU Sutton Bridge: Burda, Dvořák, Foit, Hanus, Hybler, Střihavka a Vindiš.

Podle vzpomínek doposud žijících členů Squadrony a archivních dokumentů sestavila Ludmila, vdova Hýblerová.

John Sigmund z Anglie obětoval 2 dni své kanadské dovolené a pomohl se zařazováním fotografií do našeho archivu. Navíc daroval vydavateli t.l. kravatu čs. letců ve svob. světě a předal nám pásku s hlasem J. Hýblera /vypráví o předválečném čs. letectvu a Bitvě o Anglii/, kterou nám do archivu věnovala paní Ludmila, vdova Hýblerová. -- Marula Hodková nám zapůjčila foto ze svatby K. Drbohlava a Inky Glazarové 17.9.46. -- B. Šulc nám půjčil fotografii G/Capt. Hockeyho a pplk. gšt. Tomáše Vybírala, z r. 1980. Hockey pilotoval letoun, v kterém letěli do vlasti Kubiš s Gabčíkem; žije ve Skotsku. Podle některých je to Angličan, podle jiných Skot, ale měl na rameni pásku Canada. -- Podle rukopisu F. Louckého "Mnozí nedoletěli" bylo za války celkem 51 čs. letců zajato Němci. Z nich byl Valenta zastřelen Gestapem po útěku ze Saganu a Václav Truhlář repatriován díky Mez. Červenému Kříži do Anglie. V seznamu letců popravených nacisty za války chybí jméno plk. Otakara Svitáka. Mezi těmi, co zemřeli od konce války nejsou uvedeni ti, co byli zastřeleni při pokusu o útěk na západ, např. Polcar. -- Máme základní životní data o Frant. Schejbalovi, pův. z Ostřetína č. 52, který zahynul v Sev. moři 20.4.43. Kdo může půjčit jeho fotografii? -- "L+K", č. 11/85 přineslo pěkný článek o záp. letcích z pera ing. J. Vraného "Nepokořená křídla", "Haló Sobota" z jara 85 zasílá článek "Dobrodružné úniky našich pilotů z války", v "L+K" č. 10/85 jsme si všimli článku "Květnové dny v Hradci Králové", kde je věnována pozornost hlavně tamnímu letišti. -- J. B. Chamberlain sbírá materiál pro knihu o svém strýci Fl/O J.E. Boultonovi. Pomáháme mu. -- Zajímavé fotky nám do archivu poslal M.F. van Eyck z Kalifornie. -- Nové přírůstky v našem archivu - Z.H. Knapp "Letecké historky", "Čs. letci" /vyšlo v Anglii v r. 42/, Z.H. Knapp: "Mezi nebem a mořem" /vyšlo v Praze 1946/, A. Hess: "Byli jsme v Bitvě o Anglii" /vyšlo v USA na jaře 1943/, dále menší válečné publikace: "Čs. letci", "Czechoslovak fight to rebuild" a "There's Freedom in the Air" /o všech spojeneckých perutích v rámci RAF/, F. Jánský: "Zkouška důvěry" /vyšlo letos v Praze/ a H. J. Slípka: "Ohnivá křídla" /vyšlo v Praze 1945/. -- Pplk. let. F. Cigoš z Rowden, Quebec a P. Ůruba z Prahy byli na sjzdu býv. zajatců v Colditz u Lipska. Podle některých zpráv tam byl také Ivo Tonder z j. Francie. -- Koukal, Čapka a Tesař byli členy exklusivního klubu popálených letců, který založil G/Capt. Tom Gleave. -- Čs. letecký attaché v Anglii, plk. J. Široký, položil 8.5. věnec k památníku padlých čs. letců v Brookwoodu. -- "HR" č. 23 přinesla článek o kpt. K. Rychnovském, který zahynul 11.4.42 během náletu na Brémy. -- Mrs. Hunter v Anglii hledá příbuzné čs. letců Malého a Saltze. -- M. Liškutín navštívil hrob Mirka Muchy ve Scropton, nedaleko Berton-on-Trent. Padl 13.10.42. -- Máme foto K. Mrázka a P. Chlebeňa z jara 1985.

LEO ANDERLE

Fotografie je ze soukromého archivu škpt. J. Šustra, který žije v USA a za války byl dispečérem čs. parašutistů při dopravě na území Protektorátu.

Leo Anderle, jeden z nejvýznamnějších příslušníků čs. letectva v druhé světové válce, se narodil ve Vyškově 24. května 1913. V předválečném čs. letectvu sloužil jako četař u bombardovací letky.

Po zřízení protektorátu uprchl v květnu 1939 do Polska a krátce poté odjel spolu s dalšími čs. letci na loď Batory do Francie. Tam musel stejně jako ostatní - podepsat závazek ke ustupu do Citizinecké legie. Byl odeslán do severní Afriky do výcvikového střediska v Stidi bel Abbas, odkud byl po vypuknutí války přidělen na výcvikovou bázi francouzského letectva v Africe a později ve Francii. Situace se však začala ostře vyhrcovat, když nacistická armáda z Belgie prorazila a rychle postupovala do nitra země. Anderle nejen že se nedostal na frontu, ale musel navíc prchat s dalšími československými letci z Francie. Na jedné z posledních lodí odplul do Velké Británie.

Po krátkém pobytu v karanténě táboře odjel do čs. depa v Cosfordu, kde byl přijat do R. A. F. Odtud pak odjel 29. července 1940 spolu se zárodkem 311. čs. bombardovací peruti na letiště Honnington, kde se jednotka formovala a cvičila k nočnímu bombardování nepřátelského území na dvoumotorových wellingtonech. Jako jeden z prvních se již od září 1940 účastnil operačních náletů. Po absolvování předepsaného operačního turnusu, tj. 200 operačních hodin, se v říjnu 1941 přihlásil jako dobrovolník ke 138. peruti pro speciální účely, která stíhala na letišti Tangmere. Tato nejtajnější jednotka Royal Air Force vysazovala parašutisty a diverzanty nad okupovaným územím. Posádky mohly mluvit o velkém štěstí, když přežily deset takových letů. Poručík Leo Anderle jich absolvoval 32. Létal nad Francií, Holandsko, Lucembursko, Rakousko, Polsko i nad územím Československa. Zde mimo jiné vysadil 28. března 1942 čs. parašutisty ze skupiny Out Distance, 27. dubna skupinu Blosscop a Blouac, 28. dubna Intransitive a 24. října 1942 skupinu Antimony.

Žádné štěstí však není trvalé. V noci 10. prosince 1942 odstartoval čtyřmotorový Halifax Mk. II s posádkou por. Anderle, rtn. Pánek, npor. Krcha, ppor. Vaníček, ppor. Tesař, ppor. Rozprým a šrtm. Hájek a s deseti britskými letci na palubě, aby s nimi přeletěl z Afriky na Maltu. Od startu není o letounu zpráva. Byl pravděpodobně sestřelen poblíž ostrova Malta německými stíhači z Kréty.

Leo Anderle byl za svoji neobyčejně úspěšnou válečnou leteckou činnost vyznamenán čtyřmi čs. válečnými kříži 1939, dvěma medailami za chrabrost a nejvyšším anglickým leteckým vyznamenáním D. F. C. - záslužným leteckým křížem. Jeho jméno je uvedeno na památníku obětí války v severoafričském El Alameinu.

ingfa:

TŘI SETKÁNÍ

VZPOMÍNKY NA BR. JAROMÍRA PICKU.

O prázdninách roku 1924 jsem byl s rodiči na železniční stanici Nová Ves při Žitve na Slovensku, kde můj nevlastní otec byl přednostou. Byly právě v okolí manévry čs. armády a v dopravní kanceláři byli dva podporučíci. Pamatuji se, že jeden měl výložky červené a druhý žluté. Tím druhým byl Jaromír Picka. Manévry trvaly asi 3 týdny a Vladimír denně telefonoval do sousední stanice Tesáry a vždy se hlásil: Halo, zde podporučík Picka. Moje matka, která chodila do kanceláře ho tam poznala a často slyšela jeho zavolání. Po manévrech, když již u nás nebyl, si matka na něho občas vzpomněla. Co asi dělá pan podporučík Picka? To nikdo z nás nevěděl, protože se do Nové Vsi nevrátil. Po příjezdu do Cholmondeley Parku jsem jednou k večeru uviděl shluk vojáků; z jejich středu se ozýval hlas mně nějak povědomý. Uprostřed kruhu stál Sokol ve šponovkách a tričku a mluvil o dr. Miroslavu Tyršovi. Okamžitě jsem ho poznal, ač od prvního našeho setkání uplynulo 16 let. Byl to br. Jaromír Picka. Někdy na podzim téhož roku 1940 jsem byl povolán do kanceláře osvětového důstojníka v Leamingtonu. Kancelář vedl škpt. Zahradka a při mé první návštěvě jsem se opět potkal s Jaromírem, který se mezitím stal tělovýchovným důstojníkem brigády. Protože jsem se stal propagačním důstojníkem brigády, bylo nám souzeno, že jsme spolu spolupracovali. Byla to spolupráce úzká a radostná. Byl neúnavný, měl iniciativu a bylo toho moc co dělat. Zorganizoval fotbalové mužstvo, table-tenisty, šermíře, volleybalisty a dokonce vzorné sokolské družstvo, protože byl sám vynikajícím Sokolem. Jeho největší akcí byl Armádní Den v Leamingtonu, který se mu povedl a na který mám nejhezčí vzpomínky. Později se stal osvětovým náčelníkem brigády, při čemž mu nadále zůstala funkce tělovýchovného důstojníka. V roce 1943 se naše cesty rozešly. Víím jen, že s úspěchem udělal parašutistický kurs. Válka skončila, Jaromír se vrátil do vlasti a zůstal v armádě. Já se vrátil do černé Afriky.. Po únoru 48, za "reiciniády" byl Jaromír zatčen, souzen a dlouhá léta vězněn. Slyšel jsem, jak se statečně hájil před soudem a odmítal všechna falešná obvinění. Když jsem na Jaromíra v této souvislosti myslel, viděl jsem postavu Mistra Jana Husa před kostnickým soudem. Po propuštění musel těžce pracovat, ač jeho zdravotní stav byl vězněním podlomen. Pak jsme si začali dopisovat, ale k našemu čtvrtému setkání už nikdy nedošlo.. Znali jsme se tedy skoro 60 roků. Zemřel 19. března 1984. Odešel velký Sokol, statečný voják, zanícený vlastenec a můj dobrý přítel. Nesmíme na něho nikdy zapomenout.

Úryvek z dopisu J. Picky inž. Fráňovi s datem 1983: "...Redaktor předválečných "Sokolských Besed" vystihl charakter gen. Píky takto: "Píka? To byl tak ušlechtilý člověk, že i myslel v rukavičkách." Ne a vidíš, já měl na Pankráci celou vedle jeho bely a chodívali jsme spolu na procházkách. Když byl tenkrát v r. 49 po rozsudku smrti, byl jsem zdrcen a na příští procházce jsem mu řekl: "Pane generále, to je přece nesmysl. Vždyť proti Vám niv nemají. Jistě Vám to při odvolacím změně a nepopraví Vás." A on mi na to odpověděl tehdy doslova: "Mýlíš se, kamaráde, Ty je neznáš, ale já je znám. Já jsem mezi nimi žil pět let. Mě popraví." Byl to vyrovnaný a statečný člověk. Na výsost ušlechtilý. Jeho smrt se mě nejvíce dotkla, hned po Honzovi Masarykovi.."

Z nedávné návštěvy škpt. inž. Jana Fráňa z Kanárských ostrovů: zleva-Bob Moravec, inž. Jan Fráňa a Karel Wolfe, který za války pracoval v redakci čs. vojenských novin v Anglii a žije v Hamiltonu.

Jaromír PICKA + 19. 3. 84.

O vojácích

Do knihovny nám došla humorná knížka "Za scvrk se nám cvrk a jiné povídky", 74 stran, vyšla v Anglii v únoru 44. -- V Praze vyšla nedávno knížka Ilony Borské "Osud jednoho Čecha". Na str. 214 a následujících je zachycen život para skupiny z Anglie "Intransitive"/Kindl, Grabovský, Lukaščík/ mezi občany městyse Bernartice. Po zatčení agentů a několika desítek občanů, hrozil obci osud Lidic a Ležáků. /Podle býv. mjr. čs. rozvědky J. Frolíka, Kindl dodnes pracuje jako sovětský agent kdesi v Anglii. /--Č. 24 revue "After the Battle" bylo v r. 1979 věnováno atentátu na Heydricha. Mnohé fotografie byly zveřejněny po první. --Ing. Čestmír Šikola, člen paraskupiny Clay-Eva, poskytl rozhovor redakci oběžníku čs. filatelistů. Naznačil, jak se naši vojáci a letci v Anglii pokoušeli poslat sdělení rodinám v tzv. Protektorátu: jednou při návštěvě pres. Beneše u 311. peruti byly důstojníky jeho doprovodu rozdávány protekt. korespondenční lístky, které byly pak neutrálním diplomatem propašovány do Prahy a tam vhozeny do pošt. schránky. Po válce se zjistilo, že tyto lístky rodinám došly. --Vlajkonosi na vých. frontě z min. čísla: je to v Buzuluku před odchodem na frontu. Jde o býv. interbrigadisty ze Španělska: vlajku drží npor. Ján Kudlič, vlevo od něho des. Michal Horovský, za ním svob. Václav Kubeš, vpravo svob. Jiří Husák, za ním vojn. Josef Šveda. Zakryt praporem: četař Ruda Burda. --Let. č. 48 revue "After the Battle" je věnováno 40. výročí kapitulace Hitlerova Německa. Na str. 45 je popsána kapitulace vice-admirála Frisuse v hlavním stanu gen. Lišky. Německý velitel protestoval proti přítomnosti dvou důstojníků francouzských podzemních sil. --Ač kniha D. Hamšíka a J. Pražáka "Bomba pro Heydricha" má celou řadu tendenčních prokom. pasáží /vyšla v r. 64/, přece jen obsahuje mnoho zajímavých informací, čerpaných zřejmě z britských a německých archivů. --Bob Moravec nám zapůjčil zajímavou knížku kpt. O. Wagnera "S Cizineckou legií proti Rommelovi", 197 stran, vyšla v Praze v r. 1970. --Kpt. Karel Černý měl 2 obtížné útoky za hranice: první v r. 1939, druhý v r. 1948. V 50. letech velel čs. strážnímu útvaru při US armádě v záp. Německu. --Máme foto poručíků F. Kouřila a J. Sedláčka, z rot kpt. Sochora. --Oldřich Pelc si vzpomněl, že O. Wagnerovi se přezdívalo "Kouzelník" a sešel se s ním naposled při evakuaci Agde v r. 1940, v přítomnosti pplk. Barovského. --Pplk. gšt. Alois Šeda převzal velení rot v Dover Courtu v r. 44. --Došel nám pozdrav od mjr. Josefa Buršíka z Anglie. Ostrava na něho vzpomíná jako na svého skutečného osvoboditele. --Mjr. gšt. M. Kašpar popsal situaci na Slovensku před a po SNP v listu "Život"/vychází v Adelaide v Austrálii/v článku "Nad Tatroiu se zabýšsko". V témže čísle popsal ing. Sláva Šulc "Den, na který Praha nezapomene"/o znamenité organizované vítězné přehlídce čs. brigády ze Západu v Praze 30. května 45, před gen. Liškou. /--V ČSSR zemřel gen. Jan Satorie, býv. ruský legionář. Připojil se k čs. vojenské skupině v Krakově 25. 7. 39. --"HR" popsal boje tankové brigády pod mjr. V. Jankem u Kravař a Štítiny, sev. od Ostravy. Velitelem praporu byl škpt. E. Šrámek. --V Londýně má úspěchy A. Kraus. Vlastní firmu Lyon Mfg. and Trading Co., tel. 01-980-4928. --K. Procházka oslavil "80".

Francouzská pošt.
známka na počest
Cizinecké Legie.

CZECHOSLOVAK (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Avenue, Toronto, Ontario M5S 2J2 (roh Spadina a Bloor). Tel.: (416) 925-0557

24 HODINOVÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

American Express
Travellers šeky
BEZ POPLATKŮ!

- Dlouhodobé vklady
- Denní úrokové vklady
- Speciální vklady
- RRSP
- RHOSP

- Hypotéky
- Osobní půjčky
- Speciální půjčky na nová auta
- Line of credit
- Šeková konta bez poplatků za šeky

Přijďte, píte nebo volejte pro podrobnější informace.

Úřední hodiny: Pondělí a pátek 10-7; úterý až čtvrtek 10-5; v sobotu v 12 zavřeno.

DOPIŠ

NEPRAVDY O ATENTÁTU

Poněvadž v tisku, rádiu a televizi jsou popisovány různé příběhy na bojištích i o tom, co se dělo v okupovaných zemích proti okupantům, rád bych připomenul čtenářům Reportéra dobu, kdy nacisté s R. Heydrichem v čele rozhodovali o osudu českého národa, kterážto skutečnost měla za následek provedení atentátu.

Dělám to proto, že všechno, co dosud bylo o této akci, o parašutistech poslaných ze Západu a konečně i o odboji napsáno, jsou jenom ničím nepodložené dohady nebo — což je mnohem horší — úmyslné nepravdy. Že prý atentát byl nařízen prezidentem Benešem a parašutisté Gabčík a Kubiš byli speciálně k jeho provedení vycvičeni. Pro toto tvrzení je jenom jeden »důkaz«, uvedený v knize »Špión, jemuž nevěřili«, kterou napsala dcera gen. F. Moravce, pani Hana Disheřová. Kniha byla vydána jeho jménem. Stojí v ní, že plk. gšt. F. Moravec, přednost druhého oddělení hlavního štábu v Anglii, vybral pro provedení atentátu Gabčíka a Kubiše a že prezident se s nimi před odletem domů rozloučil. Aby toto rozloučení vzbudilo dojem, že prezident o chystaném atentátu věděl, stojí v knize, že při loučení s parašutisty slzel! Takticky je ale vynechána přítomnost Valčíkova! Ten, poněvadž byl členem docela jiné skupiny, nemohl o atentátu — kdyby se opravdu o něm jednalo — nic vědět. Návštěva tedy měla ukázat parašutistům, že si prezident váží jejich odvahy.

V jiné části knihy vypráví gen. Moravec, jak si ho prezident zavolal a stěžoval si mu, že v rozpravách se spojenci je mu vytýkáno, že v protektorátě se proti okupantům nic nedělá. Navrhl proto, aby posílání parašutistů domů se využilo k assassinaci Heydricha. Toto ovšem nebylo možné, poněvadž než Gabčík, Kubiš a Valčík odletěli za svými úkoly, byli do akce posláni jenom dva parašutisté, a sice rt. Otmar Riedl a svob. asp. F. Pavelka, a ti zůstali od odletu pro velení nezvěstní. Zkrátka až po dlouhých letech po válce se začaly hledat důvody pro atentát.

O »vině« prezidentově se svět poprvé dověděl ve výročí atentátu 27.5.1943 z protektorátního tisku. V něm byl otištěn tzv. »protestní telegram« proti atentátu, poslaný 12. května 1942, údajně jménem ÚVODu (Ústřední výbor odboje domácího) do Londýna. Jeho doslovný nadpis byl: »Beneš natídl atentát.« Zpráva informovala veřejnost, že telegram byl nalezen v jednom pardubickém bytě, kterého používal velitel paraskupiny SILVER-A kpt. Alfréd Bartoš.

Potom bylo ticho, až asi 20 let po válce se začali »historikové« a »zasvěcení« o atentát zajímat. Vysvětlení pro to je jednoduché. 1: Atentát a všechno, co s ním souvisí, je stále ještě tématem hledaným a psaným o něm lehce prodejným. 2: Čím více nepravd a pomlouvání parašutistů, tím »váženější« je autor v dnešním Československu.

Důvodů pro provedení atentátu je uváděno několik. Dokonce podle jednoho z nich to bylo přání Stalinovo.

Skutečnost však byla docela jiná. Parašutisté Gabčík a Kubiš byli posláni domů na žádost škpt. Václava Morávky, aby mu pomáhali v sabotážních akcích. Že Morávek s několika málo ještě činnými odbojáři uvažovali o odstranění Heydricha dávno před přiletem parašutistů, mám dokázáno. Že Gabčík s Kubišem proti provedení atentátu nebyli, mám též dokázáno. Jenomže zabít jednoho z nejmocnějších nacistů nebylo pro ně nikterak snadné. Věděli, že represálie budou těžké. Kdy se dověděli detaily z Heydrichovy řeči k vedoucím nacistům, toho času působícím v protektorátě, to nevím, ale rozhodně je to přesvědčilo o nutnosti, nějakým způsobem program v této řeči obsažený oddálit.

K definitivnímu rozhodnutí došlo, když se od Bartoše dověděli o »protestním telegramu«. Pisatel v nich použil jejich krycích jmen a proto měli na vybranou: buď si opatřit nové osobní doklady a z Prahy zmizet nebo atentát provést, a to co nejdříve. Že telegram byl podvržen a měl zcela jiný účel, jim bylo jasné, jenomže problém byl, že ani oni, ani Bartoš nevěděli, kdo je pisatelem. Po posouzení všech pro a proti se rozhodli pro atentát.

Náhoda, která často v životě rozhoduje o tom nebo onom, v tomto případě byla rozhodujícím činitelem. Zprv: Heydrich se s rodinou nastěhoval začátkem dubna do Panenských Břežan, odkud denně dojížděl do Prahy do úřadu, a zadruhé z hlášení, které dostávali od zaměstnanců na Pražském hradě p. F. Šafaříka, věděli, že protektor jezdí často bez ozbrojeného doprovodu. Stačilo tudíž najít vhodné místo a čekat, až pojedě sám a odpravit ho.

Toto, jak je všeobecně známo, se jim povedlo 27. května 1942. Heydrich sice nebyl okamžitě mrtev, ale netrvalo dlouho a zranění podlehl.

Několik let jsem studoval spoustu materiálu, jediného o atentátu, a porovnáním všech povídek a výpovědí svědků jsem došel k názoru, že nikdo v Londýně rozkaz k provedení atentátu nedal a že k němu došlo z rozhodnutí několika opravdových vlastenců. Fakt je, že skutečný útok provedli parašutisté Gabčík a Kubiš, ale co dosud nikdo neuvěřejnil, byla přítomnost dalších devíti lidí s určitými úkoly. Byli to Opálka, Valčík, Hrubý, Švarc, Bublik, Čurda, Ata Moravec, Váša Khodí a Jaroslav Smrz.

Tohle jsem napsal, abych připomenul, že jsme také přispěli k vítěznému konci války a mimo to abych upozornil, že v blízké budoucnosti vydám knihu »Atentát, parašutisté a odboj«, ve které všechno skutečnosti o těchto věcech jsou dopodrobna popsány. Jako přílohy jsou v ní i kopie Heydrichovy řeči o chystaném osudu pro český národ i kopie výpovědi některých pomocníků parašutistů. Nakonec ještě podotýkám, že užívaná propa-

VZPOMÍNKA

Na srpen letošního roku připadá 20. výročí smrti paní Anny Janečkové, roz. Kurkové, ze Selmic u Kladruha nad Labem. Dožila se 88 let. Žila ve šťastném manželství s Miloslavem /"Slávkem"/, rodákem z Kladiny u Sezemce, po 39 let; nejdříve v Bratislavě a později v Pardubicích.

Anna Janečková dala světu dva syny, kteří po únoru 48 odešli na západ. Starší Mirko se usadil v Kanadě, mladší Zdeněk ve Francii. Svá vnoučata/1 v Kanadě, 3 ve Francii/ nikdy bohužel nepotkala. Urna s jejím popelem je uložena na evang. hřbitově v Kladně.

ganda, že atentát stál spoustu životů českých lidí, je výmysl, aby byla jeho hodnota, která byla ohromná, snížena na minimum.

OLDŘICH PELC, SYDNEY

(Oldřich Pelc je jeden z mála žijících ex-parašutistů, vysazených za války na území Čech.)

"REPORTÉR"

JE ČAS UDĚLAT SI PLÁN, jak vše renovovat.

Oprava domu v Ontáriu je nyní snadnější, než kdykoliv předtím.

Začněte plánovat, jaké změny Váš dům potřebuje. Jestliže potřebujete více místa, více pohodlí, či vylepšit vzhled, můžete toho dosáhnout renovací. Renovace je praktická a ekonomická cesta, jak udělat dům útulnější a zároveň se tím vytvářejí pracovní příležitosti v provincii.

Vláda v Ontáriu pomáhá majitelům domů s renovací. Vydali jsme zvláštní dodatek k "Building Code" a pomáháme financovat opravy prostřednictvím "Renol oan". Otevřeli jsme i Ontario Renovation Information Centre, abychom Vám pomohli s renovacemi.

Jestliže si chcete něco zlepšit ve svém domě, kontaktujte nás o cenné informace "how-to" renovovat. Pište na adresu: Ontario Renovation Information Centre, 16 Howland Road, Toronto, M4K 2Z6. (Brožurky můžete dostat pouze anglicky nebo francouzsky.)

ONTARIO RENOVATION INFORMATION CENTRE

16 Howland Road, Toronto, M4K 2Z6

Ministry of Municipal Affairs and Housing

Ontario

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

V neděli 7.7.85 uprchli z ČSSR 19ti-letý Radek Struž, stejně starý Tomáš Nepivoda a 22ti-letý Oldřich Ženata, všichni z Pardubic. K útěku využili vyhlídkového letu s letounem Zlín-43, který pilotoval otec Radka, 47-letý major čs. vojenského letectva, pilot 4.stíhacího pluku v Pardubicích, Božej Struž. Za letu omámili majora Struže chloroformem a pilotování letounu se ujal Radek. Nízkým letem na trati dlouhé asi 200 km z letiště Chrudim, přistáli za pomoci majora Struže, který se mezitím probral z omámení, na poli u obce Gaindorf v Rakousku s minimálním palivem. Všichni 3 mladí muži požádali hned v Rakousku o politický asyl. Byli předběžně obžalováni z únosu vzdušného dopravního prostředku, ale ponechání na svobodě. Nacházejí se v uprchlickém táboře v Traiskirchenu u Vídně. Major Struž požádal o okamžité vrácení do ČSSR s letounem. Bylo mu ihned vyhověno.

Major Struž, stíhací pilot 4.stíhacího pluku z Pardubic, vycvičený na letounu MIG-21 PF, je členem známé akrobatické skupiny Tlustý-Komenda-Struž, kterou po léta vedl a cvičil pplk. Medřický, náčelník krajského Aeroklubu v Hradci Králové. Tato akrobatická skupina, létající na letounech Z-50, předváděla často své výkony v zahraničí. Dlouhou dobu nebylo mjr. Stružovi dovoleno účastnit se vystoupení v západních zemích, protože byl vojenským letcem. Teprve na základě intervencí a zdůvodnění, že tato skupina vydělávala ČSSR až 100.000 US dolarů ročně, mu byla účast úředně povolena. Tlustý je pilot u tzv. "malé dopravy" u Čs. Aerolinií, Komenda je pilot Svazarmu. Pokud se týče mjr. Struže, lze očekávat, že bude mít nyní velké potíže, a to jak u Svazarmu, tak i ve vojenském letectvu. Je i možnost, že bude z armády propuštěn - z preventivních důvodů. Z.Č.

ČSSR Spisovatel Fr. Kafka oslavil "75". -- Byly dokončeny

vnitřní renovace rožtokského zámku. -- Praha odmítla vydat vstupní vízum papeži a vídeňskému kardinálovi Königovi. Stejně byli postiženi angl. kardinál B. Hume a pařížský kardinál J.-M. Lustiger. -- "HR" vzpomněl Klementa Kutálka z Přerova, ruského legionáře, který zemřel v Terezíně 24. 5. 42. Patřil mezi "prstýnkáře" na Kolínsku. -- Spisovatel M. Ivanov má časté besedy s vojáky. -- Čs. tisk přinesl překlad údajných evakuačních plánů am. občanů ze záp. Německa. Plán z r. 1979 se týká 160.000 tzv. nebojujících osob. -- Slávista Jiří Sobotka žije ve Švýcarsku; jezdí čas od času do Mar. Lázní na léčení. -- Má dojít k dalšímu zdražení piva. /Půllitr plz. 12-ky stojí 6,30 Kčs/. -- V Praze jsou populární varhanní předvečery u sv. Jakuba. -- V Rožtokách u Prahy vydali brožuru "Čas boje a šefíků" o situaci v tomto městě v době pražského povstání. -- V revue "100+1 zajímavost" vyšel článek J. Šikla "Po stopách prince Ruperta". Tvrdí se v něm, že zakladatel Hudson's Bay Co. žil v Kanadě asi 10 let. /Kanadské prameny uvádějí, že nikdy v Kanadě nebyl. / -- "HR" přinesl několik zajímavých článků o Mauthausenu. Karel Krátký z Hořic popsál, jak byl zajat za SNP a předán spolu s 250ti jinými vězni slovenskými fašisty Němcům. Přežil Mauthausen jen zázrakem.

TROCHU HISTORIE

Někteří čtenáři snad namítnou, že události z let 1968-69 nejsou historické. Asi si neuvědomují, že od nich uplynulo už 16 let.. Když jsme nedávno přinesli fotografii E. Prchala a jeho přátel na letišti v Duxfordu z července 1940, byl na ní také František Rypl. O Ryplovi bylo známo, že válku přežil a stal se velitelem vojenské letecké akademie v Hradci Králové. Jaké byly jeho osudy po komunistickém puči v únoru 1948 nikdo nevěděl. Ozval se však náš dopisovatel z Mnichova, degradovaný pplk. čs. letectva, inž. Zbyněk Čeřovský, který jmenovaného znal. Sdělil nám m. j. tyto informace: Po 1948 byl plk. Rypl degradován a z letectva propuštěn. Žil pak v Litoměřicích a s jeho dvěma syny Františkem a Petrem jsem chodil do gymnasia. Po rehabilitaci byl otec Rypl povýšen na generála a stal se aktivním propagátorem československo-sovětského přátelství. Na snímku, který nese nápis "25. výročí založení Ostravského leteckého útvaru" /je čitelný jen částečně/, mluví právě generál-major v záloze František Rypl. Snímek je z r. 1969 /říjen/. Útvar je nyní 30. stíhací bombardovací let. pluk "Ostravský". První vlevo je tehdejší velitel čs. letectva gen.-poručík Jozef Činčár, za Ryplem v civilu je major v záloze Oldřich Janeček, druhý zprava velitel 30. stíh. bomb. let. pluku plk. Karol Zubo. První vpravo je pplk. Z. Čeřovský. Mezi ním a Zubem je pplk. Vasil Chymčák, který byl později se Zubem rovněž postavený na vedlejší kolej a přeřazen do zálohy. Pokud se týče Ryplových synů: Petr se stal důstojníkem STB a František letcem a velitelem stíh. let. pluku v Žatci. /V r. 1974 se při cvičném letu s MIG-21 PF zabil-zřítel se do Nechranické nádrže u Kadaně. / -- Druhý snímek zachycuje pplk. Čeřovského u mikrofonu v r. 1968 u příležitosti přehlídky 30. stíh. bomb. let. pluku v Hradci Králové. Muž v civilu v tmavých brýlích je major v záloze Michal Guljanič, bývalý velitel pluku, v 50. letech krutě pronásledovaný; po srpnu 68 schvaloval invázi. Mezi ním a Čeřovským je plk. Frant. Filip.

Cena poštovního V platnosti od 24. června 1985

Dopisy - pošta I. třídy	do 30 gramů	30-50 gramů	50-100 gramů
V Kanadě	34¢	51¢	68¢
Do U.S.A.	39¢	56¢	85¢
Ostatní země	do 20 gramů 68¢	20-50 gramů \$1.05	50-100 gramů \$1.65

Ceny dopisů nad 100 gramů a ostatní služby se dovíte na nejbližší poště

Expres

Sazba pro dopisy: \$1.96 plus poštovné první třídy. Dopisy jdou rychleji, doručuje se po dobu 12 hodin denně sedm dnů v týdnu. Musí být posláno z pošty.

Doporučená pošta

Sazba: \$2.46 plus poštovné první třídy. Obdržíte stvrzenku na dopis, (nebo balíček) a ten, kdo jej obdrží musí příjem potvrdit podpisem. Dopis je pojištěn na \$100. Pojistku možno zvýšit na \$1000. Musí být posláno z pošty.

Podívejte se na poštu po Canada Post Service & Rate Guide. Brzy přijde na poštu Canada Post Service and & Rate Guide. Tohoto ceníku můžete používat denně.

Balíček I. třídy

Příklad sazby: \$7.32 za 2 kg balíček z Montrealu do Vancouveru. Je to levně i rychle. Jsou zde další možnosti včetně pojištění, C.O.D., doporučené pošty, potvrzení a expres.

Balíková pošta

Příklad sazby: \$2.84 za 2 kg balíček z Montrealu do Vancouveru. Tohoto způsobu hlavně použijte, pokud nechcete platit mnoho za poštovné. Je možno Pojištěm, C.O.D. a potvrzení. Maximální váha 30 kg.

CANADA POST CORPORATION

Představujeme našim čtenářům krásného českého fouska.
Majitel: Bob Moravec z Toronto.

ČSSR

„Musím si dát na pamětnou. Zetřel
dostupuju třeš o budouš šest mň-
siců bez dohledu.“

KARDINÁL ŠTĚPÁN TROCHTA

Osobnost tohoto církevního hodnostáře vystupila do popředí jeho jmenováním biskupem litoměřickým v roce 1947. Následovaly opravdu pohnuté události: jednání čs. episkopátu s komunistickou vládou po únoru 1948, věznění, procesy, návrat do diecése v roce 1968, jmenování kardinálem a konečně dramatická smrt. To všechno ukazovalo jeho lidské a duchovní kvality a jeho velikost. - Čeští salesiáni vydali Trochtův životopisný nástin od samých začátků životní dráhy až do jejího konce v předvečer velikonoce 1974. V druhé, dokumentární části knihy můžeme vyčíst z proslovů, článků a postýrských listů kardinála Trochty vůdčí myšlenky jeho programu a obezřelý, často až jasnovidný přístup k řešení spletitých situací, ve kterých se tolikrát nacházel a které, bohužel, z velké části znemožnily uskutečnění velkorysých plánů pastýře a biskupa. - Tuto knihu „Štěpán kardinál Trochta“ možno objednat asi za 15.000 lir na adrese: Asalberto Hrubý, Casella Postale 30088, I-00193 Roma 47.

● Při natáčení filmu nad autostrádou Padova—Ferrara spadl filmový vrtulník na automobil, jedoucí po dálnici. Pilot, kameraman a tři cestující z automobilu utrpěli lehké zranění. Název natáčeného filmu zněl „Bezpečnost v slitinné dopravě.“

Nové knihy edice arkýř

Dominek Tatarka
Sám proti noci

Jiří Kovtun
Slovo má poslanec Masaryk

Jan Čep
Etudy pro paní J.

Jindřich Chaloupecký
Na hranicích umění

Sylvie Richterová
Slova a ticho

Sborník
Generace 35-45

Vilém Mrštík
Cesta do Ruska

Petr Král
Éra živých

Ladislav Klíma
Dosazení Vůle na trůn logiky

Objednávky posílejte na adresu:

edice arkýř

Postfach 340208, 8000 München 34

V červenci t.r. navštívil Toronto vydavatel švýcarského "Reportéra", p. Ludvík Friede. Vzkazuje našim čtenářům, pokud mají zájem o ukázkové číslo "Reportéra", aby mu napsali na adresu: "Reportér", Postfach 1737, 8048 Zürich, Switzerland.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Na letošní 28. srpen připadá 8. výročí smrti továrníka V. Hodka,

konstruktéra znamenitého čs. poválečného letadla HK-101. — MUDr. Josef Prchal s rodinou /z Čáslavi/ se usadil v Birminghamu, N.C., USA. Poslal nám pohled z Taos Pueblo, N.M. — Jan Bansen, 32, dočasně usazený ve Švédsku, milovník přírody, by si rád dopisoval s krajanem v Brazílii. Adresa v redakci. — Maria Pikalová a Blažena Čiháková z Chicaga byly na kom. Spartakiádě a poskytly interview M. Pavlovi z "Večerní Prahy". — Přemysl Tůma /rezident Los Angeles/ s paní navštívil Yukon a také hroby Jana Wezla a tragicky zahynulé Zdeňky Šnajberkové. Odvážili se také do polárních končin N.W.T. Bylo mu asi zima, protože píše: "Mrzl jsem ve stanu jako drozd a od nosu mi visely rampouchy neboli střechýle." — Paní Věra Arientová obětavě poslala balík oděvů našim v lágrech Rakouska. — Naši rakouští krajané uspořádali zájezd do Mauthausenu, kde položili věnce. Týž den tam také byl a promluvil rakouský prezident Kirschläger. — "Našinec" v JAR organizuje dovolenou v výměnu, pro rodiny i jednotlivce. Adresa: "Našinec", P.O. Box 27713, Sunnyside, 0132, Rep. of South Africa. — Čs. Fed. Rada se sídlem v Ottawě vydala v květnu t.r. zvláštní přílohu "Čs. Cesty" pod názvem "Svědomí". — Poslední číslo "Práva Lidu" mělo 12 zajímavých stran. Ukázková čísla lze dostat na adrese: "PL", Box 25, St. "A", Mississauga, Ont. L5A 2Y9. — Hudební Institut v Clevelandu jmenoval prof. Karla Husu čestným doktorem hudby. — Dr. L. Rozbořil popsal v článku "Po 40ti letech" návštěvu skupiny našich veteránů v Dunkirku. — Joe Jan Jaroš vlastní filmovou a TV firmu Americatone Int. — USA v Las Vegas, NV. — L. Drobílková z NJ se domnívá, že kdo vstoupil do KSČ má přinejmenším vadný charakter a neměl by se cpát do exilových demokratických spolků. — S. F. Berton zjistil, že otec Moravec a jeho syn Ača /rodina nosila jídlo parašutistům v kryptě kostela v r. 42/ byli popraveni v Mauthausenu 24. října 1942. Starší syn Miroslav /zvaný "Pajda"/ bojoval až do 7. června 44 v čs. 310. stíhací peruti RAF; zahynul při přistání na mateřském letišti. — SVU vydala Resoluci k 40. výročí konce 2. světové války. Podepsáni: předseda Jiří Nehněvajs a gen. tajemník Miloš K. Kučera. — V Oakland, CA. se usadil Jar. Krouz. — Plk. let. B. Tobyška plánuje, že mezi 2. až 7. srpnem založí v Římě CDU /Christian Democratic Union/. — A. Enders žije v Oregon City, OR. — OBRYŠ /KONTUR, M. Wöner Str. 31, 8000 München 50, W. Germany, vydal Ediční program na 85-86. — Mirka Vilímová sepsala životopis Blažeje Vilíma a uložila jej před svou smrtí v jednom londýnském museu. — Dopis, který nám poslala pí. Růžena Stránská, šel místo do Kanady na Grenadu. — F. Vankan hledá M. Makariána. — Dirigent Jožka Staněk měl v červnu dvě premiéry svých koncertů v Haarlem, Holandsko. — "Hlas národa" přinesl 8. 6. článek o posl. Brojovi a gen. Píkoví, kteří přišli o život na komunistických popravištích. — Olga Firzová pokračuje v reportážích o práci pastora Pittra v Praze ve prospěch osiřelých dětí těsně po 2. válce. /Zemřel v exilu ve Švýcarsku./ — Red. Josten rediguje občasný bulletin v angl. jazyku "Briefs from CDUP". Poslední číslo mělo 12 stran. — Pí. Gráfová už nežije v Charon, Ct. Kdo má její novou adresu? — Vydavatel "Amerického Slova" Ant. Bartoš /býv. parašutista/ ujistil čtenáře v červnovém čísle, že bude pokračovat v boji za svobodné Československo. Předplatné /\$15/ lze zaslat na adresu: A. Bartoš, 25-20, 14th Pl., Astoria, NY 11102, USA. — S. A. Auský se domnívá, že Wallenberg nežije. — České "Snáře" má na skladě E. va Svobodová, 2217 Flintridge Dr., Glendale, CA. 91206, USA. Hledá také Hanku, roz. Ungrovou. — Přátelé nás upozornili na znamenitý angl. bulletin "Baltic News", který vychází na Tasmanii. Informuje o životě v okupovaných baltických zemích. — Prof. Paul Magocsi napsal knihu "Our People: Carpatho-Rusyns"; objednávky za US\$20 na adrese: C.-R. Research Centre, 355 Delano Place, Fairview, NJ 07022, USA. — Na výměnu nám chodí slovenský nezávislý měsíčník "Horizont", který má redakci v Mnichově, NSR. — V Indexu vychází "Kruhová obrana" od M. Šimečka a "Žabí rok" od Martina M. Šimečka. — Švédský lékař našeho původu R. Baer se po 3 měsíce staral na palubě "Royal Viking Sea" ve Středomoří o 700 pasažérů a 400 členů posádky. Poslal nám pozdrav z franc. Riviéry. — Red. Josten měl krátkou dovolenou ve Švýcarsku. — Jar. Pecháček si vzal sl. P. Součkovou 25. 5. v Md. — Pěkný pohled z Norska došel od pí. A. Kvapilové. — P. Vlad. Řechka rozjíždí duchovní službu pro kat. krajany v Calgary, Edmontonu a Vanc. — Dp. Benáček, Kandler, Kružík, Kulhánek, Laštovica, Malár, Motál, Rýpar, Tvrdík a Vrána — všichni se dožili "60". Všem gratulujeme! Onemocněl P. Feřt. Ve Vídni byl vysvěcen augustinián P. M. Černý. — P. a Hana Matoušková mají v Eagon, Minn. restauraci. — P. Chudožilov žije v Basileji. Kdo ho hledal?

GEORGE J. B. DANES, B.A

Kupujeme a prodáváme
nemovitosti.

Specializace Scarborough a
východní Toronto.

685 Markham Road Office: 439-1660
Cedar Heights Plaza Residence: 266-1659